

Сауи университеті

a.yassawi@mail.ru

университет студенттерінің үні

№04(484) 06 наурыз 2020 жыл

БҮГІНГІ НӨМІРДЕ

ТАҒЫЛЫМЫ МОЛ ДӘРІС

Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің студенттері мен магистрант, докторанттарына Қазақстан Республикасының Мемлекеттік сыйлығының иегері, академик Оразалы Сәбден Ұлы Абайдың 175 жылдығына орай «Абай ілімін іске асыру туралы ойлары» атты тақырыпта дәріс оқыды.

2 БЕТТЕ

YASSAWI SMARTTECH IT ЖОБАЛАР БАЙҚАУЫ

Ақпан айының 28-29 аралығында Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінде Кентау институты Инженерия факультетінің ұйымдастыруымен Облыстық ақпараттандыру, мемлекеттік қызмет көрсету және мұрағаттар басқармасымен бірлесіп «Қазақстанның жоғары оқу орындарының студенттері арасында бағдарламалық өнімдерді езірлеу бойынша «Yassawi SmartTech» IT жобалар байқауы өтті.

3 БЕТТЕ

АБАЙ ӘЛЕМІ - ТҰҒЫЫҚ ӘЛЕМ

Ұлт мақтанышы халықтың ұлы перзенті Абай Құнанбайұлының туылғанына биыл 175 жыл толды. Абай Құнанбайұлы ғұлама, ойшыл, ақын, ағартушы ұлттың жазба әдебиетінің негізін қалаушы, аудармашы, композитор ретінде ел тарихында өшпес із қалдырған ұлы тұлға.

4 БЕТТЕ

СТУДЕНТТЕРІМІЗ АРАЙ- 2020 БАЙҚАУЫНЫҢ ЖЕҢІМПАЗДАРЫ

Түркістан қаласындағы Р.Сейтметов атындағы сазды-драма театрында «АРАЙ-2020» жас эстрада әншілері мен мәдени іс-шара жүргізушілері байқауы өтті.

25 жылдан бері дәстүрлі түрде өткізіліп келе жатқан байқау Абай Құнанбайұлының 175 жылдық мерей тойына арналды.

8 БЕТТЕ

8 наурыз Халықаралық әйелдер күні!

Ардақты аналар, аяулы арулар, қымбатты қыздар! Сіздерді Халықаралық әйелдер күнімен құттықтаймын! Ана — қашанда піршіліктің пірегі, бүкіл адамзаттың тәрбиешісі, жақсылықтың бастауы. Халқымыз әрқашан әйел Затын қастерлеген, ырыс пен ынтымақтың алтын діңгегіне балаған. Көктемнің күлдідей құлпырып, әрқашан бақытты да баянды құмыр кешіңіздер! Бүгінгі мерейлі мереке қарсаңында дендеріңізге саулық, отбасыларыңызға бақ пен береке, шауырақтарыңызға шаттық тілеймін!

Университет ректоры Б.С. Абдрасилов

ЕВРОПА ОДАҒЫНА МҮШЕ МЕМЛЕКЕТТЕРДІҢ ЕЛШІЛЕРІ КЕЛДІ

Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетіне Қазақстан Республикасындағы Европа Одағының өкілдігінің басшысы, өкілетті және төтенше елшісі Свен-Олов Карлсон бастаған Қазақстандағы Чехия, Хорватия, Финляндия, Румыния, Австрия, Словакия, Германия мемлекеттерінің елшілері сапармен келді.

Кездесу барысында қонақтарға оқу орнымыздың жетістіктері мен даму жоспарлары таныстырылды. Сонымен қатар, Евроодақ тәжірибесі негізінде университетіміздің аясында Орта Азиядағы университеттерді трансформациялау Хабын құру, университетіміз бен Евроодақ жетекші ғылыми-зерттеу институттары арасында археология бағыты бойынша әріптестік орнату, Ежелгі қауым тұрақтарын анықтау мақсатында Қазақстанның Оңтүстік аймағында орналасқан қола дәуірінің ескерткіштерін зерттеу, медициналық білім саласын Евроодақтың озық тәжірибесі негізінде модернизациялау жобалары талқыланды.

Сонымен қатар, елшілер оқу орнымыздың музейімен танысып, студенттерімен дөңгелек үстел басында Ambassadors Café форматында интерактивті дискуссия өткізді.

Қазақстан Республикасындағы Евроодақ өкілдігінің басшысы, өкілетті және төтенше елшісі Свен-Олов Карлсон:

— Бүгін Түркістан қаласының өте қарқынды дамып келе жатқандығын көрдік. Түркістанды тарихи және заманауи үлгідегі ғимараттарды өзіне топтастырған қала ретінде таныдық. Сонымен қатар, Қазақстан мен түрік мемлекеттерінің қарым-қатынастары нәтижесінде құрылған Халықаралық университеттің ұжымымен таныстық. Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің студенттерімен кездесіп, сұқбаттасқанымызға қуаныштымыз. Біз үшін тәжірибе болды. Европа елдерінің оқу орындарының студенттері Түркістанда білім алуына мүмкіндіктерді қарастыру жағы жүзеге асырылатын болады. Сонымен қатар, студенттермен өткен кездесу қызықты өтті. Студенттер диалогқа ашық және білімге құштар жастар екендігін көрсетті. Жастарға тілегім, білім жолында алға қойған мақсаттарына жете берсін! — деп пікірімен бөлісті.

Қонақтарға халқымыздың дәстүрі бойынша шапан жабылып, құрмет көрсетілді.

Ақпарат орталығы

АҚПАРАТТАР АҒЫНЫ

АЛҚАЛЫ АНАЛАР МАРАПАТТАЛДЫ

Оқу ордамызда 8-наурыз Халықаралық әйелдер күніне орай мерекелік жиын өтті. Мерекелік жиында университет ректоры Б.Абдрасилов университет қызметкерлері арасында алтын, күміс алқа иегерлері мен ардагер-ұстаздарды 8-наурыз көктем мерекесімен құттықтап, сыйлықтар тапсырды.

Қазіргі қоғамда әйел тек отбасының береке-бірлігін ойлайтын тұлға ғана емес, ол мемлекеттік, өмірге және саяси мәселелерге белсене араласатын қоғам мүшесі. Көктеммен ілесе келетін мереке күнімен ардақты ұстаз-аналар мен аруларды шын жүректен құттықтаймыз!

ТАҒЫЛЫМЫ МОЛ ДӘРІС

Оқу ордамыздың студенттері мен магистрант, докторанттарына Қазақстан Республикасының Мемлекеттік сыйлығының иегері, академик Оразалы Сәбден Ұлы Абайдың 175 жылдығына байланысты «Абай ілімін іске асыру туралы ойлар» атты тақырыпта дәріс оқыды.

Кездесуде ғалым «Абай, Қазақстанның болашағы және әлемдік цивилизация» атты кітабымен таныстырды. Бұл кітапта ғалымның жаңа әлемдік өркениетке өтуге арналған концептуалды идеялары мен жобалары берілген. Оразалы Сәбден жастарға қазіргі таңда еліміздің болашағы үшін жаңа идеялар мен тың жобалар туралы нақтылып айтып өтті. Сонымен қатар, қазақтың ұлы ақыны Абай Құнанбаевтың өлең шумақтарын келтіре отырып, оның әрбір жыр шумағы жастарға ақыл-кеңес, жол көрсетер бағыт және болашаққа қадам бастауға ең қажетті сөздер екенін насихаттады. О.Сәбден ХХІ ғасырдағы моральдік қатынастың қағидаттарын атап көрсетті. Кездесу барысында жас ғалымдарымыз әртүрлі тақырыптарда сұрақтар қойып, пікір алмасты. Университетіміздің оқу істері жөніндегі вице-президенті Ө.Үмбетов жастармен өткізген маңызды сұхбаты үшін алғысын айтып, жиынды қорытындылады.

Ақпарат орталығы

ПСИХОЛОГТАР БІЛІМІН ЖЕТІЛДІРДІ

Оқу ордамызда «Жасөспірімдердің өзіне қол жұмсау әрекеттерінің алдын алу» атты 76 сағаттық тәжірибеге бағытталған Түркістан қаласы бойынша мектеп директорларының тәрбие жөніндегі орынбасарлары мен психологтарына арналған пилоттық жоба аясындағы курс аяқталып, қатысушыларға сертификат табысталды.

Салтанатты шараға университет ректоры Б.Абдрасилов, ғылыми-зерттеу істері жөніндегі вице-президент Қ.Беркімбаев, Түркістан облысының адами әлеуетті дамыту басқармасының басшысы Р.Жолаев, Түркістан облыстық прокурорының бірінші орынбасары А.Пашаев қатысты.

Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің ректоры Болатбек Абдрасилов:

- Мектеп жасындағы балалардың, жастардың өз-өздеріне қол жұмсауы, суицидке баруы өте күрделі жағдай. Осындай келеңсіз оқиғалардың алдын алу үшін мамандармен көп ақылдасып, осындай семинар-тренинг өткізуді қолға алдық. Біздің бұл ұсынысымызға Түркістан облысының адами әлеуетті дамыту басқармасы мен облыстық прокуратура қолдау көрсетті. Талант Қалдыбекұлының дәрісіне қатысқан мамандар алған білімдеріңізді тәжірибеде қолданатын боласыздар. Түркістанда суицид жағдайларын алдын алу шараларын ұйымдастырады деп сенеміз. Жұмыстарыңызға сәттілік тілеймін! - деп сөзін аяқтады.

ОҚЫТУШЫЛАРЫМЫЗ «ҮЗДІК» АТАНДЫ

Қазақстанның жоғары оқу орындары профессор-оқытушылар құрамының педагогикалық және ғылыми шеберлігін саралайтын дәстүрлі байқауға еліміздің тәжірибелі ұстаздары құжат ұсынып, нәтижесінде университетімізден 6 оқытушы 2019 жылдың «Жоғары оқу орнының үздік оқытушысы» конкурсы жеңімпаздарының қатарынан табылды.

Атап айтсақ, «Экология және химия» кафедрасының профессоры Әбділда Тұрсынханұлы Мейірбеков, «Зертханалық пәндер» кафедрасының доценті Айжан Көмекбайқызы Мамырбекова, «Математика» кафедрасының доценті Күлзина Жаркымбекқызы Назарова, «Ғылыми-зерттеу жұмыстарын ұйымдастыру» бөлімінің басшысы, «Қоғамдық ғылымдар» кафедрасының профессоры Алена Юлдашқызы Балтабаева, «Инженерия» факультетінің деканы PhD Нұрбек Пажарбекұлы Сапарходжаев, Биология кафедрасы PhD Нұрдана Нұртайқызы Салыбекова университет мақтанышына айналып отыр.

Бұл грант жоғары оқу орындарының оқытушыларына әлемнің жетекші университеттерінде ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізуге және біліктілікті арттыру мақсатында тағылымдамадан өтуге мүмкіндік береді.

ТҮРКІСТАН ҚАЛАСЫ БОЙЫНША ҚАЛАНЫ КӨГАЛДАНДЫРУ ҚАНШАЛЫҚТЫ ЖҮРІП ЖАТЫР?

Түркістан қаласы бойынша қаланы көгалдандыру қаншалықты жүріп жатыр?

Көгалдандыру жобасында қандай істер атқарылып жатыр? Көгалдандыру жобасының пайдасы? Бүгін біз осы сұрақтарға жауап іздейтін боламыз. Өздеріңіз білетіндей қазіргі кезде Түркістан қаласы облыс орталығы болғалы атқарылып жатқан істер де аз емес. Солардың бірі қаланы жасылдандыру саясаты.

Көгалдандыру - қала, ауыл, тағы басқа елді-мекендерде ауаны тазарту, көлеңкелеу үшін ағаш, бұта, гүл, көгал өсіру. Құрылыс аяқталғаннан кейін жүргізілетін көгалдандыру жұмыстары мекенжайларға әсем көрініс береді, шудан, күннен, шаңнан т.б қорғайды, санитарлық-гигиеналық рөл атқарады.

Ғылыми деректер бойынша белгілі бір аймақтың 15%-ы көгалдандырылса, шаң-тозаңның мөлшері 20%-ға кемиді, 35%-ға өсімдік өсірілсе, шаң 50%-ға азаяды, ал 65%-ға өсірілсе, шаң 95%-ға кемиді.

Көгалдандыру деп кез келген ағаш бұталарын егу емес, әр жердің өзіне тікелей байланысты егетін ағаш бұталары болады. Бұл дегеніміз көркемдік ағаштар, көлеңкелік, жол жиегіне тағы басқа арнайы ағаш бұталарын егу. Қазіргі таңда Түркістан қаласында қаланы жасылдандыру жобасы қарқынды жүріп жатыр. Көгалдандыру жобасына сәйкес, биыл 180 мың түп көшет егу жоспарланып, бүгінгі күнге 130 мың данасы егілді. Облыс орталығын көркейту жұмыстары ары қарай да жалғасын таппақ. Жоспарға сәйкес, 2020 жылы қала ішіне 250 мың түп түрлі көшеттер егіледі. Қала сыртынан құрылатын Жасыл белдеуге 2019 - 2022 жылдары - 7700 га аумаққа 3,5 млн түп, оның ішінде 2019 жылы 2300 гектарға 628 мың дана, 2020 жылы 2400 гектарға 1 млн дана, 2021-2022 жылдары 3000 гектарға 1,9 млн дана түп әртүрлі көшет егу жоспарланған.

Жол жиегіне, саябақтарға, жаңа ғимараттар айналасына арнайы ағаштар, гүлдер егілуде. Жасыл желекті егіп қана қоймай оған суару жүйелерін қатар жүргізіп жатыр. Суару жүйесі жаңа технологиялар аясында жүріп жатыр, яғни қаламызды көгалдандыру жүйесі оң және тиімді даму үстінде. Жасыл желекті суару тек сол суаратын жерлерге байланысты артық суды кетірмей арнайы суару жүйесі жүргізіліп жатыр. Біздің аймақ шөлді, құрғақ аймақ болғандықтан шырша ағашы көптеп егілуде. Естуімізше шырша жаңбыр шақырады. Сондықтан болашақта табиғаты керемет жасыл желекті аймаққа айналамыз деп нығым айтуымызға болады.

Файз БЕКБОЛАТ
Мемлекеттік басқару және экономика жоғары мектебі.
Мемлекеттік және жергілікті басқару мамандығының 3-курс студенті

СУ - ТІРШІЛІК КӨЗІ

Су табиғаттың бізге жіберген сыйы. Су болмаса біз өмір сүре алмаймыз. Сусыз тіршілік жоқ деп бекер айтпайды ғой. Сондықтанда суды қадір тұтып, қастерлеуіміз керек. Су ресурстарын тиімді пайдалану ғаламшарымыздың басты мәселесіне айналып келеді.

Түркістан облысы жерінің оңтүстігінен солтүстік - батысына қарай Сырдария өзені ағып өтеді. Қаратау жотасынан басталатын Бөген, Шаян, Арыстанды, Көксарай, Байылдыр және т.б өзендері облыс орталығын сумен қамтамасыз етеді. Облыс көлдері негізінен таяз және тұзды, көктемде суы толып, жазда суы тартылады.

Түркістан облысындағы су тапшылығы Арыс – Түркістан каналындағы судың жетіспеушілігі, Кентау қаласы маңындағы Жібек жолы ауылдық округінде су жетіспеушілік салдарына жердің көп бөлігі игерілмей қалған. Түркістан облысында егіс алқаптарындағы су тапшылығы мәселесінің шешілуі шаруа қожалықтарының шығындарын төмендетті. Қазір Арыс – Түркістан каналынан су пайдаланатын шаруа қожалықтарының шығындары біріктіріліп, нәтижесінде шаруаларды су тұтыну шығынын екі есеге азайтты. Олардың өнімдерінің бәсекеге қабілеттілігін арттыруға мүмкіндік берді. Күнделікті қолданып жүрген суымыз қарапайым әрі қажетсіз болып көрінуі мүмкін, дегенмен оның да сұрауы бар. Сондықтан оны тиімді пайдалану бүгінгі күннің талабы.

Ойбек Салиев
Мемлекеттік басқару және экономика жоғары мектебі.
Мемлекеттік және жергілікті басқару мамандығының 3-курс студенті

«YASSAWI SMARTTECH» ІТ ЖОБАЛАР БАЙҚАУЫ

Ақпан айының 28-29 аралығында Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінде Кентау институты Инженерия факультетінің ұйымдастыруымен Облыстық ақпараттандыру, мемлекеттік қызмет көрсету және мұрағаттар басқармасымен бірлесіп «Қазақстанның жоғары оқу орындарының студенттері арасында бағдарламалық өнімдерді әзірлеу бойынша «Yassawi SmartTech» ІТ жобалар байқауы өтті.

Байқаудың мақсаты — ІТ технологиялар арқылы жаңа бағдарламаларды шешудің жаңа және бірегей жолдарын әзірлеу, жастардың білімі мен сараптамасын шоғырландыру.

«Yassawi SmartTech» ІТ жобалар байқауына Болашақ университеті (Қызылорда қ.), Silkway Университеті мен Халықаралық гуманитарлық-техникалық университеті (Шымкент қ.), Е.Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университеті, Қазақ инновациялық гуманитарлық-заң университеті (Семей қ.), Қазақ технология және бизнес университеті,

Қорқыт ата атындағы ҚМУ, М.Өуезов атындағы ОҚМУ, Мирас университеті, С.Торайғыров атындағы Павлодар мемлекеттік университеті, М.Х.Дулати атындағы Тараз мемлекеттік университеті, Х.Досмұханбетов атындағы Атырау мемлекеттік университеті, Ш.Уәлиханов атындағы Көкшетау мемлекеттік университеттерінің студенттері қатысты.

Университетімізге қарасты Кентау институтының Инженерия факультетінде 2 кезең бойынша бақ сынаған 15 жоғары оқу орындары арасындағы сайыстың бас жүлдесіне С.Торайғыров атындағы Павлодар мемлекеттік университеті ие болды. Екі күн бойы жоба әзірлеген командалар өз білімдерін сайыстың екінші күні көрсетті. Байқауды қорытындылау кешінде Алматы қаласындағы Incraft компаниясынан келген мамандар 6 ай тегін тағылымдамадан өту мүмкіндігіне лайықты деп С.Торайғыров атындағы Павлодар мемлекеттік университет командасын таңдады. Сайысқа қатысушы өзге командалар бағалы сыйлықтармен марапатталды.

ЯУ Ақпарат

ВОЛЕЙБОЛДАН СТУДЕНТТЕР ЛИГАСЫ ӨТТІ

Оқу орнымыздың Спорттық сауықтыру орталығында Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігі «Ұлттық ғылыми практикалық дене тәрбиесі орталығының бастамасымен, университетіміздің ұйымдастыруымен тұңғыш рет Волейболдан ерлер арасында Қазақстан Студенттер лигасы өтті.

Бұл спорттық сайыс «Болашаққа бағдар: «Рухани жаңғыру» бағдарламасы аясында және Қазақстан Республикасының Президенті Қ.Тоқаевтың 2020 жылды «Еріктілер жылы» деп жариялауын қолдау мақсатында ұйымдастырылып отыр. Жарыстың мақсаты — студенттер арасында волейболды дамыту, студенттер құрамасын анықтау, жоғары оқу орындарының спорт клубтары арасындағы серіктестікті дамыту және байланыстарды анықтау. Жиынға Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігі «Ұлттық ғылыми практикалық дене тәрбиесі орталығының бас директоры Садық Шоңмұрынұлы Мұстафаев, Түркістан облыстық спорт басқармасының өкілдерін мен спорт жанашырлары, оқу орнымыздың спортшылары қатысты.

Университет ректоры Б.Абдрасилов бүгінгі спорттық сайыстың маңыздылығы мен ерекшелігіне тоқталды. Жалпы баскетбол мен волейбол жастардың ойыны. Осындай спорттық жарыстар жоғары оқу орындарының спорт клубтары арасындағы серіктестікті дамытуға және студенттер арасында салауатты өмір салтын қалыптастыруда маңызы зор екендігін атап өтті. Университетімізге еліміздің барлық аймақтарынан келген спортшы жастарға сәттілік тіледі.

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігі «Ұлттық ғылыми практикалық дене тәрбиесі орталығының бас директоры Садық Шоңмұрынұлы Мұстафаев студенттер арасында алғашқы рет волейбол лигасының болашағы зор екендігін айтты. Ел Президентінің тапсырмасы бойынша бұқаралық спортты дамыту, жастар арасында

көптеген спорттық шараларды ұйымдастыру мақсатында басталған іс шаралардың бастамасы екенін және болашақта осындай спорттық жарыстар қыздар арасында да өткізілетіндігін жеткізді. Түркістан облысының спорт жанашырларына және Ахмет Ясауи атындағы ХҚТУ ұжымына ризашылығын білдіріп, Білім және ғылым министрлігі тарапынан студенттер лигасының дамуына жұмыстар жүргізілетіндігін айтты.

Жарысқа Қазақстанның жоғары оқу орындары арасынан Д.Серікбаев атындағы ШҚТМУ (Өскемен қ.), Қызылорда қаласынан Қорқыт ата ҚМУ, Қ.А.Ясауи атындағы ХҚТУ (Түркістан қ.), Silkway Халықаралық университеті (Шымкент қ.), Абай атындағы ҚазҰПУ (Алматы қ.) командалары қатысқан болатын. Жарыс тартысты өтті. Волейболдан ерлер арасында Қазақстан Студенттер лигасының алғашқы айналымындағы ойын нәтижесі бойынша Қ.Ясауи атындағы ХҚТУ командасы I орын, Қорқыт ата атындағы ҚМУ (Қызылорда қ.) II орын, Д.Серікбаев атындағы ШҚТМУ (Өскемен қ.) командасы III орынды иеленді. Қазақстан Студенттер лигасының келесі айналымы Өскемен қаласында наурыз айының 9-16 аралығында өтетін болады.

ЯУ Ақпарат

АБАЙҒА 175 ЖЫЛ

*Абай – 175

АБАЙ ӘЛЕМІ – ТҮНҒИЫҚ ӘЛЕМ

Университетімізде студенттердің ғылыми жобалармен, зерттеу жұмыстарымен айналысуы жан-жақты дамыған, бірізділік жолға қойылған десе болады. Ғалым-ұстаздар I-курс студенттерінің ғылыми зерттеу жұмыстарымен айналысуға, зерттеуге баулиды. Сондай ұстаздарымыздың бірі тарих ғылымдарының кандидаты, ХҚТУ доценті Гүлжамал Төлегенқызы Жораева. Ғалым Медицина факультетінің I-курс студенті Ғазиза Қыдырбекті Абай әлемін танып білуіне, қалам тартуына жол сілтеуші жетекші.

Ұлт мақтанышы халықтың ұлы перзенті Абай Құнанбайұлының туыпанына биыл 175 жыл толды. Абай Құнанбайұлы ғұлама, ойшыл, ақын, ағартушы ұлттың жазба әдебиетінің негізін қалаушы, аудармашы, композитор ретінде ел тарихында өшпес із қалдырған ұлы тұлға.

Биыл ерекше айтулы жыл. Елдігіміз бен руханиятымыз үшін аса маңызды, мемлекеттік қана емес халықаралық деңгейде жауапкершілігі мол міндет көзделіп отыр. Соған байланысты президент Қ.Тоқаев халқымыздың ұлы перзентінің мерей тойын лайықты атап өту үшін арнаулы құрылған комиссия дайындық жұмыстарын бастап, кеткендігін мемлекет көлемінде және халықаралық деңгейде ауқымды іс шаралар ұйымдастыру жоспарланып отырғандығын, бірақ мұның бәрі той тойлау үшін емес, ой-өрісімізді кеңейтіп рухани тұрғыдан дамуымыз үшін өткізілмек екендігін айрықша айтып өтті.

Президент Қ.Тоқаев өз мақаласында «Абайды тану - адамның өзін өзі тануы. Адамның өзін өзі тануы және үнемі дамып отыруы ғылымға, білімге басымдылық беруі кемелдіктің көрінісі. Интеллектуалды ұлт дегенімізде өзі осыған орай Абай сөзі ұрпақтың бағыт алатын темірқазығына айналуы қажет» деп жазды.

Абай қазақ әдебиеті тарихында тұңғыш рет өз заманында халықты толғандырған қоғамдық және саяси өмір проблемаларын күн тәртібіне қойды. Оның өлеңдері қарапайымдылығымен табиғишылығымен ойға, сезімге ұялайды. Біз Абайды өлеңдерінен таныдық.

Ең алдымен «Абайды ұлтымыздың мәдени капиталы ретінде насихаттауымыз керек» деген мемлекет басшысының ойлары осы тұста құптарлы.

Абай қазақтың басына біткен тұлға. Осыдан ширек ғасырлар бұрын елбасы Н.Назарбаевтің басшылығымен ұлы ақынның 150 жылдығы атап өтілген еді. Абай Құнанбайұлының 175 жылдық мерейтойын атап өту туралы жарлыққа президент Қ.Тоқаев 2019 жылы тамыз айында қол қойған.

Абай өз заманының қайшылықтарын шешуге де бағыт берген биік тұлға. Ақынның адамгершілік мұраттары тек өлеңдерінде ғана емес қара сөздерінде де терең философиялық толғаныспен көрініс тапқан.

Күн артынан күн туар,
Бір күн дамыл еткізбес.

Ой артынан ой туар,

Желге мінсең жеткізбес, – деп, жырлаған Абай Құнанбайұлының қазірде адам баласына рухани азық бола білген жас ұрпақтың санасына кереметтей ой салатын 45 қара сөзі бар.

Абайдың атын құрметтеп ескерткіштер орнатылған. Көшелер, саябақтар, алаңдар және оқу орындары Абай атымен аталған. Әлем бойынша 30 көше, 29 қала мен ауыл ұлы ақын есімімен, ал өз қалаларымызда Абай атымызға арналған 6 мемлекеттік ескерткіш бар.

Абайдың өлеңдері мен қара сөздері жастарды азаматтық рухта тәрбиелеуге, өз елін құрметтеп, патриоттық сезімді орнықтыруға және интеллектуалды ұлт қалыптастыруға шақырды. Мен өз мақаламда айтып кеткендей: Ақынның өлеңдері өзінің қарапайымдылығымен, табиғилығымен ойға сезімге ұялайды. Оның бір дәлелі жылына 12,5 млн рет интернет қолданушылары Абай туралы ақпараттарды іздейді екен.

«Абай сөзі ұрпақтың бағыт алатын темірқазығына айналуы қажет», – деген Қ.Тоқаев тұжырымын бүгінгі және келер ұрпақтың санасына берік орнығуға

тиіс аталы сөз деп білемін.

Биыл ерекше жыл. Бұл ел тарихында өшпес із қалдырған ұлы ойшылдың рухын асқақтату үшін қолға алынған игі бастама. Бұл мерейтой егемен еліміздің еңсесін тіктеуге, ұлт санасын оятуға зор үлес қоспақ.

Ия, шынында ақын атамыз ұлт болашағы үшін батылдық пен шыншылыққа толы өлеңдерін, рухани азық бола алатын қара сөздерін өз жерінің ұрпақтары өзге ел шығармаларын танып білуі үшін аудармалар жазып қалдырды.

2019 жылы жастар жылы болды. Абай атамыз 59 жыл өмір сүрседе сол аз жылдың өзінде керемет жетістіктерге жете білді, өзінің бар ғұмырын ғылымға, білімге, еңбекке арнады. Бірақ, ол өзінің білімнен келте қалғандығын, біздер яғни жастар жасынан ғылым мен білімнің қадырын түсіну керектігін, одан әрі білімдерін жетілдіруіне ой тастады. Қай жаста болмасын білім ғылымның керектігін тайға таңба басқандай:

Жасымда ғылым бар деп ескермедім,

Пайдасын көре тұра тексермедім.

Ер жеткен соң түспеді уысыма,

Қолымды мезгілінен кеш сермедім, – деп өзіне көңілі толмай өзінен кейінгі жастардың жеткілікті білім алуын, жақсы жетістікке жетуін қалады.

«Қазақ жазушыларынан әрине, Абайды сүйемін. Менің бала күнімнен ішкен асым, алған нәрімнің барлығы да – Абайдан», – деп жазған М.Әуезов Абай Құнанбайұлы туралы көлемді туындысын жарыққа шығарды.

«Қазақтың классикалық әдебиетінің атасы, қазақ поэзиясының күншуақты асқар биігі» – деп М.Әуезов Абайды шын үлгі тұтатындығыне керемет ойларымен пікірлерімен білдірді.

Мен Абай атамыздың «Сен де бір кірпіш дүниеге, кетігін тапта, бар қалам» деген қанатты сөзін әрқашан жадымда ұстап көп оқып, ізденуге, өмірден өз орнымды табуға алғаш оқыған күннен бастап бел байлағанмын.

Абай атамыздың, еңбекқорлық, төзімділік және батылдық қасиеттерін өзіме жолдас етіп тарихта қаларлық тұлға боламын деп сенеммен айта аламын. Себебі мен өте ақылды, дана да дара ұлы ақыны бар қазақ халқының бақытты ұрпағымын. Абайдың өнегелі өсиетін дәріптеу бүгінгі ұрпақтың қасиетті парызы және баршамызға рухани азық бола алатын асыл мұра.

Ғазиза ҚЫДЫРБЕК,
I-курс студенті

АБАЙ ТУРАЛЫ ОЙ

Қазақты Абайдан артық сынап, Абайдан асып, кемшілігін тап басып айтқан жан жоқтың қасы. Айтсадағы, өз қандасына өшігіп, сүрінген сәтін пайдасына жаратқандар мен аз қазақты айла-шарғымен ыдыратқысы келетін сыртқы күштер ғана. Апайтөс даласында алшаң басқан Алаш баласының күллі тіршілігі мен салт-дәстүрін, бүгін тарихын, кем-кетігін қара өлеңмен түгендеген жандар болса, солардың арасындағы шоқтығы биігі - Абай. Күш керуенінде иық тірестіруші Батыс пен Шығыстың арасын жайлаған жері кең, саны аз момын жұртты қара сөзге де, өлең сөзге де арқау етуі, ақынның ел ішіндегі бірді-екілі басбұзарларға қапаланғанынан емес, шетсіз-шексіз даланың әр қиырын мекендеген халқымызға заманның бетбұрысын нұсқауынан туған шер болатын.

Кейде төрткүл дүниедегі өзгерістердің бірінің болсын исі мұрнына бармайтын, құр даңқ пен

малға қырықпышақ болған, қомағай жамағайынынан көңілі қалса, бірде дала заңына бағынып, бойындағы өр рухы мен тектілігін жоғалтпаған жұртына сүйінеді, әрі қайран қалады. Бүкіл тіршілігі табиғатпен байланысып, көшпелі тұрмыс салтымен біте қайнасқан қазақ жұртының желкенін желге ілестіру - Абайдың ең асқақ мақсат-мүддесі еді. Өзі айтқандай «Баласын медресеге біл деп берді, Шен алсын, қызмет қылсын деп бермеді». Қазақтың бұқарасын тым жабайы, тым қараңғы, беделсіз де тұрақсыз көретін сырт көздер алтын шыққан жерді белден қазуды көздеді. Әйткенмен, өз жауһарымызбен қоса, жасынан Шығыс пен Батыстың ғылымы мен мәдениетін қатар меңгерген хакім Абай қазақ баласының есепсіз мал жиғанын емес, оқу мен өнерге ден қойғанын қалады. Сол жолда ұлдары мен немере інілерін оқытты, замананың тұрпатын күн ілгері болжап, ұлт тұрмысының кемшін тұстарын жалпақ жұртқа өлеңмен жеткізді. Данағөй ақын өзінен кейінгі қазақ поэзиясының өкілдеріне де жарқын үлгі ретінде көрінді. Бұл оның өлеңдерінің қазақ поэзиясының төл табиғатынан ажырамай, бір естігенде-ақ көңілге қона кетіп, ойға ұялайтындығынан болса керекті.

Қалай десекте, Абай - XX ғасырдағы қазақ ағартушылығы мен ұлт поэзиясының маңдайына біткен алтынға бергісіз тұлға болды. Өлеңдері өмершеңдігін жоғалтпаған ақынның есімі де ел жадында мәңгі сақталары анық.

Бақдаулет АНАРБАЙ
3-курс студенті

КӨЗІМНІҢ ҚАРАСЫ

Көзімнің қарасы,
Көңілімнің санасы.
Бітпейді іштегі
Ғашықтық жарасы.

Қазақтың данасы,
Жасы үлкен ағасы.
«Бар» демес сендей бір
Адамның баласы.

Жылайын, жырлайын
Ағызып көз майын
Айтуға келгенде
Қалқам сөз дайын.

Жүректен козғайын,
Әдептен озбайын.
Өзі де білмей ме.
Көп сөйлеп созбайын.

**Нұрланбекова Рая
Баєтбайқызы**

«АДАМНЫҢ АДАМГЕРШІЛІГІ ЖАҚСЫ ҰСТАЗДАН»

Қазақ халқы ұстазын сыйлап, құрметтеген ел. «Ұстазы жақсының ұстамы жақсы» деп адамға қарап, ұстазын таныған. Білім беру саласында әйелдердің үлесі жоғары. Қазір әйелдерді тек ұстаздықта ғана емес, барлық саладан көруге болады. «Әйел бір қолымен бесікті тербетсе, екінші қолымен әлемді тербетеді» деген сөздің мәнісі де осында шығар. Осындай құрметті ұстаздарымыздың бірі – Рая Баєтбайқызы. Жас маман 1978 жылы Қазақ Ұлттық университетін бітіріп жолдамамен Шымкент Қазақ химия-технологиялық институтында «Қазақстан тарихы» кафедрасына оқытушы болып қызметке тұрады. 1996 жылы Ахмет Ясауи Халықаралық қазақ-түрік университетінің шақыртуымен ауысып келеді. Содан бері 25 жылға жуық білімгерлерге ұстаздық етіп келеді. Осы уақыт аралығында 100-ден астам ғылыми мақалалары мен оқулықтар, оқу-әдістемелік құралдар, оқу бағдарламалық нұсқаулықтары жарық көрді. Қазіргі таңда қоғамдық жұмыстарға да белсене араласады. «Ардагерлер кеңесінің» мүшесі. «Әйелдер кеңесінің» мүшесі, «Әжелер алқасының» мүшесі. Ұстаздық жылдарында «Ұлағатты ұстаз», университетіміздің 25

жылдығы төс белгілері мен алғыс хаттар, құрмет грамоталармен марапатталған. Өрине бұл марапат қағаздар педагогика саласында үздіксіз 42 жыл жұмыс атқарған Рая апайдың еңбегін толық көрсетпесі анық. «Адамның адамгершілігі жақсы ұстаздан» – деп Абай атамыз айтқандай ұстаздың басты міндеті жақсы адам тәрбиелеу. Білім берген шәкірттері ұстаздың жемісі деуге болады. Қаншама шәкірттері ғылым кандидаттары, PhD докторлары атанып, түрлі салада қызмет атқаруда. Ардагер ұстаз, ардақты ана Рая Баєтбайқызы ұжым арасында тәжірибелі ұстаз ретінде көпке үлгі.

Ұстаз деген кім? Ұстаз – шәкірттерін білім нәрімен сусындататын адам. Ұстаз болу – екінші бірінің қолынан келмес, әрі аса үлкен жауапкершілікті қажет ететін жұмыс. Себебі, маман болып шығатын жас түлектердің болашағына жауапты.

Құрметті Рая Баєтқызы, ұстаздар мен университет арулары, Сіздерді 8 наурыз халықаралық Әйелдер күнімен құттықтаймын!

Керкем АДЫРБЕКОВА

ТӘЖІРИБЕЛІ МАМАН ЖӘНЕ «КҮМІС АЛҚА ИЕГЕРІ»

**Балғабәева Айткуль
Нурмаханбетқызы**

Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің барша әйелдер мен қыздар қауымын сұлулық пен шуақты көктем мейрамы 8-Наурыз Халықаралық Әйелдер мерекесімен шын жүректен құттықтаймын! Әлемде әйелді ұлықтамайтын халық жоқ. Нәзіктік пен әсемдік атаулыны бойына жинаған қыз-келіншектеріміз, аяулы ана, ақ жаулықты әжелеріміздің құшақ-тарын гүлге, көңілдерін қуаныш нұрына бөлейтін ғажайып мереке – бұл көк-темнің алғашқы күндерінде келген 8-Наурыз мерекесі. Ұрпақ бойындағы асыл қасиеттер алдымен ананың ақ сүтімен, мейіріммен, ұлттық тәрбиесімен дариды. Әйел – ұлт пен ұрпақтың бесігін тербетіп, тәрбиесін түзейді, тіліміз бен ділімізді санамызға сіңіреді. Қазіргі кезде біздің университетте қызмет атқарып жүрген ханымдар еліміздің мақтанышына айналған көптеген ұлағатты аналардың жалғасы. Олардың өшпес өнегесі мен өлмес дәстүрі

жаңа Қазақстанда жалғасын тауып келеді.

Қадірлі ұстаз-аналар, аяулы арулар! Бүгінгі күні әйел ұстаз-ғалымдарымыз университетіміздің ғылыми әлеуетін халықаралық дәрежеде танытып, Отандық ғылым мен білімнің дамуына ерекше үлес қосып келуде.

Солардың бірі мен бірегейі Әлеуметтік ғылымдар факультеті, Қоғамдық ғылымдар кафедрасының аға лаборанты Балғабәева Айткуль Нурмаханбетқызы.

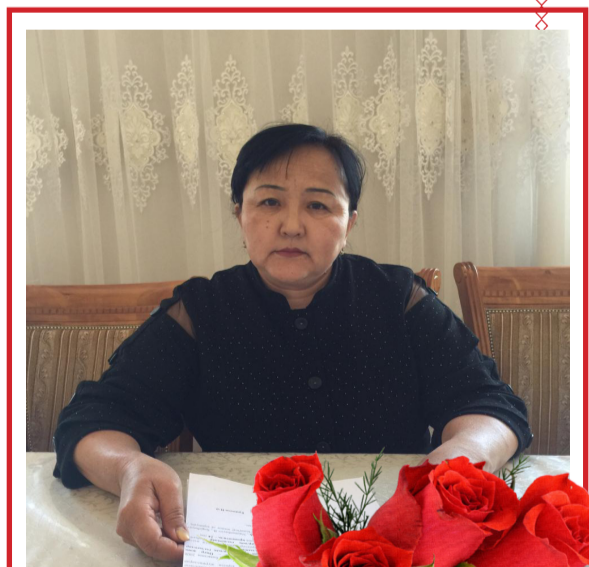
1996 жылы Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің қабылдау бөліміне жұмысқа қабылданып, бүгінгі күнге дейін аға лаборант қызметін үздіксіз атқарып келеді. Ұжымда өте қамқор, тәжірибелі маман және отбасында аяулы жар, ардақты ана «Күміс алқа» иегері.

Кешегі өткен күннен белгі болар,
Әрбір адам баласының үлгісі бар.
Үлгі тұтар тұлғасын танып, көріп,
Сол сияқты биіктегі белгісі бар.
Үлгі болар жандар көп арамызда
Жақсы болсақ солардай боламызда.
Айтқұл апай, сондай кісілерден
Жақсы қыры сіңіп қалған санамызға...
Қазақылық қаймағы Жетісайдың
Тарамаған өңірден туған қызы.
Қырық жеті көктемді өткерсе де,
Кетпеген көңілінен көктем ізі.
Қазірде университет қызметкері
Нәтижелі жасаған әр қызметтері
Лаборанттық қызметтерін атқарып жүр,

Бізге әпке, биік тағы құрметтері.
Айтқұл апай, тек қана қызметте емес
Бауыржандай ағаның асыл жары.
Бір үлкен шаңырақтың ұйытқысы
Отбасының мәні, сәні тағы бары...
Қазаққа алты қызбен ұл сыйлаған,
Күмістен алқа таққан асыл ана.
Балалары Іңкәр, Айша, Жаниямен
Жанерке, Аружан менен Әлімжаны.
Біз сізге тілейміз тек жақсылықты,
Ең бірінші керек болған денсаулықты
Үлгі болып жүріңіз әрқашанда
Үздік маман, ана боп ақжаулықты.

Рая ОҢАЛБАЙҚЫЗЫ

ТАРИХТЫ ТАНЫТЫП ЖҮРГЕН АҚМАРАЛ

**Сандыбаева Ақмарал
Даирқызы**

Қоғам әрқашан да білім саласы қызметкерлеріне ерекше міндет жүктейді. Дана халқымыз «Білекті бірді жығар, білімді мыңды жығар» деп тегін айтпаса керек. Ұстаз болу – жүректің батырлығы. Шәкірттерін білім нәрімен сусындатып, тәлім-тәрбие беру, жақсы қасиеттерді бойына дарытып, адамгершілік рухта бағыт-бағдар беруде ұстаздың еңбегі зор. Сондықтан да ол әрдайым қасиетті тұлға ретінде ерекшеленеді. Жалықпай білгендерін білімгерлерге үйрететін ұстаздардың бірі «Тарих» кафедрасының доценті Ақмарал Сандыбаева.

Мектепті алтын медальмен тамамдап, жоғары оқу орнын үздік бітірген Ақмарал Даирқызы еңбек жолын мектепте тарих пәнінің мұғалімі болып бастайды. Мектепте он жылдан аса білім беріп 1995 жылдан бері университетіміздің «Тарих» кафедрасында доцент қызметін атқаруда.

2003 жылы «Қазақ халқының ұлттық ет тағамдары (Оңтүстік Қазақстан деректері бойынша)» тақырыбында кандидаттық диссертация қорғап, ҚР БҒМ Білім және Ғылым саласындағы қадағалау және аттестаттау комитетінің 2003 жылы 19 наурыздағы шешімімен (№7 хаттама) тарих ғылымдарының кандидаты ғылыми дәрежесі берілді.

2007-2008 жылдары ХҚТУ ғалым хатшы, 2008-2016 жылдар аралығында ХҚТУ Оқу-әдістемелік кеңес хатшы қызметтерін атқарып келді.

Сандыбаева Ақмарал Даирқызы Қазақстан

тарихының және этнология ғылымының өзекті мәселелеріне арналған 50-ден астам ғылыми еңбектері жарияланған. Мақалалары Ресей Федерациясы, Германия, Индия, Қырғызстан мемлекеттерінің ғылыми журналдарында (Scopus базасында - 3 мақала) жарық көрген.

Сандыбаева Ақмарал Даирқызы жаңартылған білім беру бағдарламасы бойынша Қазақстан Республикасы Білім және Ғылым министрлігі бекіткен 11 сынып «Қазақстан тарихы» оқулығының және жоғары оқу орындарының студенттері үшін әзірлеген 4 оқу және оқу-әдістемелік құралдарының авторы.

ЮНЕСКОның 2016 жылды «Ясауи» жылы деп жариялануына және Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің 25 жылдығына орай университетті дамытуға қосқан үлесі үшін «Ясауи жылы» медалімен марапатталды.

«Мұғалімнің ісі сырттай қарапайым болғанмен - тарихтағы ең ұлы істің бірі» (К.Ушинский). Осы қарапайым мамандықта Ақмарал Даирқызы 33 жылдан бері еңбек етіп келеді. Тарих – бұл ұлы адамдар мен өткеніміздің өмірбаяны. Соны жастарға оқытып, танытып келеді.

Уақытпен санаспай бар ынта-жігерімен студенттердің бойына ізгілік нәрін егетін, олардың қабілеттерін ұштап, білгендерін үйрететін Ұстаздарды көктем мерекесімен құттықтаймыз!

Акерке АБДУЛЛАЕВА

ГАЗЕТТІҢ ТҮРІК ТІЛІНДЕГІ ҚОСЫМШАСЫ

62. Mütevelli Heyet Toplantısı Nur-Sultan'da Yapıldı

Ahmet Yesevi Üniversitesi 62. Mütevelli Heyet Toplantısı, 21 Şubat 2020 Cuma günü Kazakistan'ın Başkenti Nur-Sultan'da yapıldı. Toplantıda, Türkiye ve Kazakistanlı Mütevelli Heyet Üyeleri hazır bulundu.

Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız'ın oturum başkanlığında gerçekleşen 62. Mütevelli Heyet Toplantısına; Mütevelli Heyet Üyeleri Dr. Serdar Çam, Prof. Dr. Muhittin Şimşek, Ashot Aymagambetov, Prof. Dr. Aida Sagintayeva, Saken Kalkamanov, Lezzat Amangeldikızı Turimbayeva, Rektör Prof. Dr. Bolatbek Abdrasilov ile Rektör Vekili Prof. Dr. Cengiz Tomar, Mütevelli Heyet Genel Sekreteri Ahmet Şevki Zengin ve diğer idari personel katıldı.

62. Mütevelli Heyet Toplantısı, Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız'ın Mütevelli Heyet Başkanlığınca yapılan çalışmalar hakkında üyelere

genel bilgi sunumu ile başladı. Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız sunumunun ardından Mütevelli Heyet Toplantısının gündem maddelerini okuyarak oturumu başlattı.

Mütevelli Heyetin 62. toplantısında birçok önemli kararlar birlikte; Üniversitemize Kazakistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Kararnamesi ile özel statü verilmesi ve buna bağlı olarak yapılan çalışmalarla ilgili Rektörlük teklifi, 2020-2021 öğretim yılı Türkiye Cumhuriyeti, Türk Dünyası ve diğer ülke öğrenci kontenjanları ile TÜRTEP öğrenci kontenjanlarının belirlenmesi, Mütevelli Heyet Başkanlığınca 2020-2021 öğretim yılında verilecek doktora ve mesleki bilgi ve görgü artırma eğitimi burs kontenjanları ve alanlarıyla ilgili Rektörlük teklifi görüşüldü ve karara bağlandı.

62. Mütevelli Heyet Toplantısı gündem maddelerinin görüşülmesinin ardından dilek ve temenniler bölümüyle sona erdi.

Üniversitelerarası Voleybol Ligi Başladı

Kazakistan Milli Eğitim Bakanlığı tarafından düzenlenen Üniversitelerarası Voleybol Ligi Ahmet Yesevi Üniversitesinde törenle başladı.

Kazakistan Milli Eğitim Bakanlığı Beden Eğitimi Dairesi Başkanlığı organizasyonunda bu yıl ilki düzenlenen Voleybol Liginin açılışı 25 Şubat 2020 Salı günü Ahmet Yesevi Üniversitesi Sanat Fakültesi Bekzat Sattarhanov spor salonunda, Milli Eğitim Bakanlığı Beden Eğitimi Daire Başkanı Sadık Mustafayev, Ahmet Yesevi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Bolatbek Abdrasilov, Türkistan Eyaleti Vali Yardımcısı Jandos Bayırhanov'un katılımlarıyla gerçekleştirildi. Kurucu Cumhurbaşkanı Nursultan Nazarbayev'in Ruhani Janguru (Manevi Uyanış - Ulusal Kalkınma) projesi kapsamında tertip edilen turnuvanın ilk etabında Silkway Üniversitesi, Korkut Ata Üniversitesi, Abay Üniversitesi, D. Serikbayev Doğu Kazakistan Teknik Üniversitesi ve Ahmet Yesevi Üniversitesi takımları mücadele edecek.

Törende konuşan Rektör Abdrasilov, bu yıl ilki düzenlenen etkinliğe Üniversite olarak ev sahipliği yapmaktan memnuniyet duyduğunu dile getirdi. Öte yandan Rektör Abdrasilov, bu tür spor etkinliklerinin üniversiteler arasındaki ortaklıkların gelişmesine katkı sağladığı gibi, sağlıklı, üreten, verimli ve dinamik bir toplum için çok önemli olduğunu vurguladı.

Öğrenciler arasında ilk kez düzenlenen voleybol Liginin önemine dikkat çeken Milli Eğitim Bakanlığı Beden Eğitimi Dairesi Başkanı Mustafayev, Cumhurbaşkanı'nın talimatları üzerine gençler arasında takım sporları turnuvaları başlatıldığını ve ileride kızlar arasında bu tür yarışmaların düzenleneceğini söyledi. Mustafayev, etkinliğe ev sahipliği yapan ve katkı sunan Ahmet Yesevi Üniversitesi'ne teşekkür ederek, takımlara başarılar diledi.

Voleybol Ligi Eylül ayında sona erecek.

Hocalı Katliamı Anma Programı

Azerbaycan'ın Karabağ bölgesinde yaşanan Hocalı Katliamının 28. Yıl dönümü münasebetiyle 26 Şubat 2020 Çarşamba günü Ahmet Yesevi Üniversitesi Türkistan Yerleşkesi'nde anma programı düzenlendi.

Kültür Merkezi Toplantı ve Konferans Salonunda gerçekleştirilen etkinlik şehitler için Kuran tilaveti, saygı duruşu ve Milli Marşların okunmasıyla başladı. Programın açış konuşmasını yapan Rektör Vekili Prof. Dr. Cengiz Tomar birlik ve beraberlik mesajları vererek, "Bizim güçlü olmamızın tek yolu Türk dünyasının birliği ve bu birliğin gücüdür." dedi.

Öte yandan Tomar, köklü geçmişe sahip Türk dünyasının tarihi başarılarla dolu olduğuna dikkat çekerek "Medeniyetler

Bahtiyar Vahapzade'nin "Torpaqdan Pay Olmaz" şiiriyle noktalandı.

Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Umurbek Umbetov ise Ahmet Yesevi Üniversitesi Türk dünyasının gençlerini bir çatı altında topladığını belirttiği konuşmasında, üniversitemizde öğrenim gören Azerbaycan gençlerinin düzenlediği bu etkinliğin Türk alemiyle hep birlikte anılmasının önemine dikkat çekti.

Akabinde söz alan

zaferlerini kutlamaya meyyaldır. Ancak bu zaferlerin bir de bedeli vardır. Bizler atalarımızın ödediği bu bedel sayesinde hür yaşıyoruz. dedi. Türk dünyası olarak bu tür hadiselerin daha az yaşanması için üzerimize düşen sorumlulukları hatırlatan Tomar, "Vatanını en çok seven işini en iyi yapandır. Atalarımızın bıraktığı bu emaneti çok çalışarak payidar kılmalıyız" dedi.

İslam dünyasına karşı Batının iki yüzlü bir tutum sergilediğine işaret eden Tomar, Bosna'da, Ruanda'da Karabağ'da yapılanları görmezden geldiğini bunun aksine Osmanlı'nın son dönemlerindeki var olma mücadelesini ise soykırım olarak kabul ettiklerini belirtti. Rektör Vekili Tomar konuşmasını, Karabağ şehitleri ve tüm şehitlerimizi yad ederek,

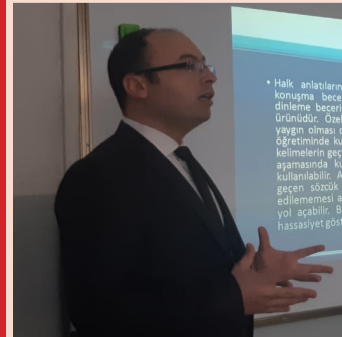
Türkistan Eyaleti Azerbaycan Temsilcisi Natik İbrahimov, Hocalı katliamının Azerbaycan Halkına yöneltilmiş acı bir olay olduğuna vurgu yaparak, yaşanan bu hadisenin uluslararası hukukta çözüme kavuşturulması için her platformda dile getireceklerini belirtti.

Ahmet Yesevi Üniversitesi Beşeri Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi Eren Akdeniz ise günün anlam ve önemine binaen yapmış olduğu konuşmasında bu hain saldırının tarihsel boyutunu ortaya koyarak, Azerbaycan'ın bu alandaki mağduriyetini ve haklılığını savundu.

Etkinlik, protokol konuşmalarının ardından Üniversitemiz öğrencileri tarafından Hocalı Şehitleri anısına seslendirilen şiirlerle son buldu.

"Yabancılarla Türkçe Öğretiminde Kültür Aktarımı" semineri

Ahmet Yesevi Üniversitesi Hazırlık Fakültesi'nde 28 Şubat 2020 Cuma günü "Yabancılarla Türkçe Öğretiminde Kültür Aktarımı" konulu bir seminer düzenlendi.

Öğretim elemanı Halil Çetin tarafından verilen seminere Hazırlık Fakültesi Türk Dili ve İngiliz Dili bölümü öğretim elemanları katıldı. Seminerde, "Kültür Kaynakları, Dil Öğretiminde Sözlü Kültür Ürünlerinin Seçimi ve Öğretimi, Kültür Aktarımında Atasözleri ve Bilmecelerin İşlevi, Folklor Ürünlerinden Yararlanarak Kültür Aktarımı" gibi konular ele alındı. Seminerin sonunda öğretim elemanları arasında dil öğretiminde kültür aktarımının önemi üzerine fikir alışverişinde bulunuldu. Seminer, soru cevap bölümüyle sona erdi.

“Abay Yılı” Açılış Töreni

Ünlü Kazak aydını Abay Kunanbayev'in doğumunun 175. yılı vesilesiyle ilan edilen “Abay Yılı” Ahmet Yesevi Üniversitesi Türkistan Yerleşkesi'nde düzenlenen törenle açılış yapıtı.

Kazak edebiyatının öncülerinden ünlü şair ve yazar Abay Kunanbayev'in doğumunun 175. Yılı münasebetiyle Türksöy 2020 yılını “Abay Yılı” ilan etti. Kazakistan, Türkiye ve pek çok ülkede büyük yankı bulan “2020 - Abay Kunanbayev Anma Yılı” kapsamında üniversitemiz tarafından Kültür Merkezi'nde bir tören düzenlendi. Abay Kuanbayev'in hayatı ve edebi kişiliği hakkında sinevizyon gösterimi ile başlayan törende performans sanatçısı tarafından canlandırılan Abay Kunanbayev katılımcılardan büyük alkış aldı.

Törende konuşan Rektör Prof. Dr. Bolatbek Abdrasilov, Kazak medeniyetinin ve kültürünün kurucularından olduğunu söyledi. Rektör Abdrasilov, Kazakistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı tarafından 2020 yılı Farabi ve Abay Kuanbayev yılı olarak ilan edilmiştir. Ahmet Yesevi Üniversitesi olarak Bizde yıl içerisinde bir çok anma ve kültürel etkinlikleri düzenleyeceğiz.” dedi. Rektör Abdrasilov, doğumunun 175. Yılında “2020 - Abay Kunanbayev Anma Yılı” ilan edilmesinin Abay Kunanbayev'in daha yakından

tanınması ve daha iyi anlaşılmasına imkan sağlayacağını vurguladı.

Törende konuşan Rektör Vekili Prof. Dr. Cengiz Tomar, Türk medeniyetlerinde ve bozkır kültüründe tarihe ve edebiyata şekil veren çok önemli simalar yetiştiğine dikkat çekerek, Büyük Türk tarihinin, bozkır kültürünün şekillendiği bu topraklar çok önemli aydınlar yetiştirmiştir. Kazak milli bilincin ve Kazak dilinin gelişmesinde elbette Abay Kunanbayev en önemli yapı taşlarından biridir.” dedi.

Bir toplumu millet yapan kan bağının yanı sıra kültür bağının da olduğuna dikkat çeken Tomar, “Kültürümüzü oluşturan dil ve din unsurları arasında şair, yazar ve bilim adamlarımızı unutmamalıyız. Güçlü bir Türk dünyası için geleceğimizin teminatı gençler tarafından bu aydınların tanınması ve onların ışığında yetişmesi gerekmektedir.” dedi.

Açılış konuşmalarının ardından üniversitemiz öğrencileri tarafından Abay Kunanbayev'in sevilen şiirleri ve kara sözlerinden bir bölümü okundu.

“Türkler ve Orta Doğu” Konferansı

Ahmet Yesevi Üniversitesi Türkoloji Araştırmaları Enstitüsü tarafından düzenlenen “Türkoloji Konferansları” kapsamında Rektör vekili Prof. Dr. Cengiz Tomar “Türkler ve Orta Doğu” konulu bir konferans verdi.

26 Şubat Çarşamba günü Üniversite Kütüphanesi Konferans Salonu'nda gerçekleştirilen etkinliğin takdim konuşmasını Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Kamalbek Berkimbayev ve Türkoloji Araştırmaları Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Bekir Şişman yaptı. Yoğun katılım ile gerçekleşen toplantıda Rektör Vekili Tomar, Türklerin Orta Doğu ile ilişkileri hakkında değerlendirmelerde bulundu. Rektör Vekili Prof. Dr.

Cengiz Tomar sunumunda; Türklerin Orta Doğu ile ilk münasebetleri, Kıpçak Türklerinin devletleşmesi, Mısır, Irak ve Suriye Türklerinin tarihi durumları; Osmanlı ve Türkiye Cumhuriyeti dönemlerinde Orta Doğu Türkmenleri, Arap Baharı öncesi ve sonrasında Orta Doğu'daki demografik değişim ve siyasal gelişmeler, Türkiye-Suriye ilişkileri ile Suriye iç savaşı bağlamında Rusya ve ABD'nin müdahaleleri, Türkiye'nin Orta Doğu ve Akdeniz politikaları üzerine çok önemli açıklamalarda bulundu.

Konferans soru ve cevap bölümünün ardından teşekkür belgesi takdimi ile son buldu.

Avrupa Birliği Delegasyonu Ziyareti

Avrupa Birliği Kazakistan Büyükelçisi Sven Olov Karlsson, Finlandiya Büyükelçisi Mikko Kivikoski, Hırvatistan Büyükelçisi Refik Šabanović, Romanya Büyükelçisi Cezar Armeanu, Çek Cumhuriyeti Büyükelçisi Rudolf Gikl, Slovakya Büyükelçisi Milan Kollar, Almanya Büyükelçisi Tilo Johannes, Avusturya Daimi Temsilcisi Feliks Biki 4 Mart 2020 Çarşamba günü Ahmet Yesevi Üniversitesi'ne bir ziyarette bulundular.

AB heyeti üniversitemize ziyaretlerinde Rektör Prof. Dr. Bolatbek Abdrasilov ve Rektör Yardımcısı Doç. Dr. Pusat Pilten tarafından karşılandı. Üniversite yönetimi ile Rektörlük binasında gerçekleşen toplantıda Rektör Abdrasilov Üniversitemiz hakkında bilgi sundu.

Toplantıda, Eğitim-öğretim faaliyetlerinde Avrupa sistemine uygun müfredatlar belirlemek, arkeoloji alanında AB araştırma kurumları arasında ortaklıklar kurmak, Avrupa Birliği'nin tıp eğitimi uygulamalarını incelemek ve modernizasyon çalışmalarını alanında çok hedefli ikili işbirliklerini geliştirmek için görüş alışverişinde bulundular.

Avrupa Birliği Kazakistan Büyükelçisi Sven Olov Karlsson, Türistanda ve Ahmet Yesevi Üniversitesi'nde bulunmaktan mutluluk duyduğunu belirterek “Türkistan tarihi ve modern binaları birleştiren bir şehir olarak hızla gelişmektedir. Kazakistan ile Türkiye ilişkileri neticesinde kurulan uluslararası üniversitede öğrenim gören gençlerin sahip oldukları değerleri ve ikili ilişkileri bağlamında başarılı olduğu gözlemlenmiştir.” dedi.

Toplantı sonunda, Avrupa Birliği Heyeti Üniversitemizin Kültür Merkezindeki Türk Dünyası Kültür ve Tarih Müzesi'ni ziyaret etti ve öğrencilerle yuvarlak masa toplantısı gerçekleştirildi.

8 Mart Dünya Kadınlar Günü Kutlama Töreni

Sekiz Mart Dünya Kadınlar günü münasebetiyle Ahmet Yesevi Üniversitesi Türkistan Yerleşkesinde bir kutlama töreni düzenlendi.

5 Mart Perşembe günü Kültür Merkezinde gerçekleştirilen programda, açılış konuşmalarını Rektör Prof. Dr. Bolatbek Abdrasilov ve Rektör Yardımcısı Doç. Dr. Pusat Pilten yaptı.

Törende konuşan Rektör Abdrasilov, üniversite personelinin büyük bir kısmını oluşturan ve üniversitenin gelişiminde büyük payı olan kadın personele çalışmalarından dolayı teşekkür ederek “Dünya Kadınlar” gününü tebrik etti.

Rektör Yardımcısı Pilten ise “bilimden siyasete, sanattan spora, tüm alanlarda Ahmet Yesevi Üniversitesinin başarı çitasını yükselten üniversitemiz kadın çalışanlarının ve tüm kadınların 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutluyorum” dedi.

Dünya Kadınlar Günü kutlama töreni hediye takdimi ve Ahmet Yesevi Üniversitesi Prodüksiyon Merkezinin organize ettiği konser ile sona erdi.

ӨНЕГЕ

СТУДЕНТТЕРІМІЗ «АРАЙ-2020» БАЙҚАУЫНЫҢ ЖЕҢІМПАЗДАРЫ

Түркістан қаласындағы Р.Сейтметов атындағы сазды-драма театрында «АРАЙ-2020» жас эстрада әншілері мен мәдени іс-шара жүргізушілерінің байқауы өтті. 25 жылдан бері дәстүрлі түрде өткізіліп келе жатқан байқау Абай Құнанбайұлының 175 жылдық мерей тойына арналды. Ондағы мақсат – ақын шығармаларын жастар арасында кеңінен насихаттап, жас талант иелерінің өнеріне қолдау білдіру.

Байқау қағидаларына сәйкес 3-5 ақпан аралығында облыс аумағындағы аудан, қалаларында өткізілген іріктеу кезеңіне 294 үміткер қатысып, 38 үміткер

ақтық сынға жолдама алған.

Мәдени іс-шара жүргізушілерінің сайысында оқу орнымыздың Спорт және өнер факультеті, Актерлық өнер мамандығының 3-курс студенті Инабат Абытханқызы бас жүлде иегері атанды. Спорт және өнер факультеті 2-курс студенті Әлжанов Дастан III орынды иеленсе, әншілер сайысы бойынша «Көрермендер көзайымы» номинациясы — «Ugai» тобына табысталды. Жетекшісі университетіміздің Мәдениет орталығының көркемдік жетекшісі, Спорт және өнер факультетінің Актерлық өнер мамандығының аға оқытушысы, Қазақстан Республикасының Көркем өнерпаздар одағының мүшесі Асылзат Өтжанқызы Ибраева.

8 НАУРЫЗДА ҚАНДАЙ ҚЫЗЫҚТЫ ОҚИҒАЛАР БОЛДЫ

Бұл күні әлемнің 31 елінде Халықаралық әйелдер мерекесі тойланады. Мейрам мемлекеттік деңгейде аталып өтетіндіктен ресми демалыс күні болып саналады. Асыға күткен көктемнің келуіне, сұлулық пен нәзіктікке, әйелдердің қоғам өміріндегі рөліне арналған. ТАРИХТАН БІРАЗ СЫР ШЕРТСЕК, 8 наурызда Нью-Йорк фабрикасында жұмыс істейтін әйелдер жалақыны көтеруді талап етіп митингке шықты, себебі ол кезде әйелдің еңбекақысы мардымсыз болатын. Осы орайда өмір бойы әйелдер құқығы үшін күрескен Клара Цеткинге алғыс айтқан жөн. Соның арқасында бүкіл әлем мерекені атап өтеді. ҚАЗІР 8 наурыз саяси сипатын жоғалтып, аналар, қыздар, сүйген жар мен әріптес қыз-келіншектерді ер азаматтар құттықтайтын тамаша мейрамға айналды. Арулар мерекесі Ежелгі Римде де болған екен. Бұл күні күйеулері әйелдеріне гүл және сыйлықтар ұсынып, ал күндерге заңды демалыс берілетін болыпты. Ресейде патша заманында әйелдер құқығы үшін күрес күні 1918 жылға дейін 23 ақпанда тойланатын. Кеңестік әйелдер 1965 жылға дейін 8 наурыз мерекесін атап өтіп, гүл алмаған екен.

Сирияда 8 наурызда Төңкеріс күні аталып өтеді. МЕРЕКЕ 1963 жылы 8 наурызда Сирияда басталған төңкеріске арналған. Бұл төңкерісті көбінесе «8 наурыз төңкерісі» деп атайды. Төңкеріс күні Сирияда жергілікті халық «БААС» партиясының билікке келуін тойлайды. 1963 жылы 8 наурызда әскери төңкерістен кейін осы партия билік тізгінін қолға алған, бірақ негізінде төңкерісті ұйымдастыруға тікелей қатысы болмаған.

Малайзияда бүгін сұлтан күні аталып өтеді. Сұлтан сияқты үш әйел алуды біраз жігіттер армандайтын шығар, дегенмен мұны әркімнің тағдыры шешеді.

8 наурызда әлемде болған тарихи оқиғалар
1618 жылы неміс астрономы Иоганн Кеплер планеталар қозғалысының үшінші заңын тұжырымдады;
1658 жылы дат-швед соғысына нүкте қойған Роскильл шартына қол қойылып, Швеция алып территорияға ие болды;
1950 жылы КСРО атом бомбасының бар екенін мәлімдеді;
1993 жылы MTV арнасында Бивис және Баттхед есімді мультипликациялық кейіпкерлер алғаш пайда болды.

8 наурызда Қазақстанда болған тарихи оқиғалар
1958 жылы Алматы студиясында алғашқы хабар эфирге шығып, Қазақстанда телерадиокешен дәуірі басталды;
2005 жылы Қазақстанда бірінші Халықаралық Арбитражды сот ашылды;
2013 жылы Батыс Қазақстан облысының Қаратөбе ауданының үш ауылына табиғи газ беріле бастады.

ӘЛЕМДЕГІ ЕҢ СҰЛУ ЖАНҒА

Ана деген ұлы есім ғой киелі,
Есі бар жан, оған басын иеді.
Ойлайтыны ұрпақ қамы қашанда,
Отбасыңның алтындай ол тиегі.
Бұлағынан таңдайыңа татқызыған,
Құрсағына тоғыз, ай, күн жатқызыған.
Әлпештеген жастайынан ұрпағын,
Өмір берген дара таңын атқызыған.
Ақ сүтімен нәрін берген таңдайға,
Ұйқысыз бір атқызбайтын таң қайда?
Құлыншағым аман ба? деп алаңдап,
Алыстап сен кеткеніңде шалғайға.
Тыным таппай өтер күні сары-уайым,
Баласының біле алмастан қал -жайын.
Күндіз күлкі, түнде ұйқысы азайып,
Суға да бір тигізбеген таңдайын.

Қағыбат БӨКЕН
1-курс студенті

ВОЛОНТЕРЛЕР КИЕЛІ ОРЫНДАРДЫ ТАЗАЛАП ҚАЙТТЫ

Алғыс айту күніне орай оқу ордамыздың Гуманитарлық ғылымдар факультетінің еріктілері Түркістан облысы “Волонтерлар Лигасымен” бірге Укаша ата, Гаухар ана тарихи орындарына барып қайтты.

“Асыл мұра” бағыты бойынша, жүзеге асырылған жоба волонтерлар үшін әрі экскурсия әрі тазалық жұмыстары болды. Тарихи мұра болып көнеден келе жатқан бұл орындардың тазалығы волонтер студенттер үшін өте маңызды. Еліміздің, облысымыздың тарихи орындарын қорғап, сақтау тек студенттердің ғана емес барлық азаматтардың басты парызы.

Президентіміздің бастауымен жарияланған бұл жыл - біз үшін толассыз мүмкіндіктерге жол ашап. Бізге, жастарға сенім артқан соң, сол сенімді ақтауға бар күш-жігерімізді салып, еліміздің болашағы үшін әрдайым белсенді болуға, волонтер болуға дайынбыз. Тарихымыздан сыр шертетін Асыл мұраларымыздың тазалығы мен терең тарихы барша туристердің назарын аударып қана қоймай, еліміздің рухани дамуына зор үлесін қоспақ. Ал еліміздің дамуы-тікелей біздің, жастардың қолында

Үміт ҚУАНҒАН
“Волонтер Лигасы” төрайымы,
2-курс студенті

Ясауи университеті

УНИВЕРСИТЕТ СТУДЕНТТЕРІНІҢ ҮНІ

Газет 1995 жылдан шыға бастады

Меншік иесі: Қожа Ахмет Ясауи атындағы
Халықаралық қазақ-түрік университеті

Редактор м.а.: Эльмира АРТЫҚБАЕВА

Ақпарат орталығы:

Бейсен Тельман
telabdi@mail.ru

Тілшілер:

Эльмира АРТЫҚБАЕВА
elmira_artykbaeva@mail.ru

Сүлеймен ДОҒАН
dgn_s8@hotmail.com

Дизайнер:
Мұрат ШАХАНБАЕВ

Фото маманы: Нақып Шынтеміров

Редакция оқырман хаттарына жауап бермейді және кері қайтарылмайды. Редакцияға жолданған хаттар 1,5 машинкалық беттен аспауы тиіс. Автордың пікірі, мақалалары, ашық хаттары мен үндеулері редакцияның көзқарасын білдірмейді. Кейбір суреттер интернеттен алынды

Газетті есепке қою туралы

№11180-Г куәлікті 2010 жылы 4 қазанда Қазақстан Республикасының Байланыс және ақпарат министрлігі берген.

2019 жылдың қаңтарынан бастап «Ясауи университеті» газеті электрондық және интернет форматында шығарыла бастады.

Редакция мекен-жайы: 161200, ОҚО, Түркістан қаласы, Б.Саттарханов № 29, бас оқу ғимараты 601-кабинет. Байланыс телефоны: 8 /72533/ 6-38-13, ішкі (1020) Эл.пошта: a.yassau@mail.ru